

ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

О Т Ч Е Т

за изпълнението на Общински план за младежта за 2015 г. в Община Кърджали

Грижата за младите хора е най-важната национална кауза, за да осигурим Европейско развитие на България. Състоянието на младите хора и мястото им в обществото са едни от важните приоритети на общинска администрация и обуславят необходимостта от създаване на целенасочена политика.

Чрез подпомагане развитието на младите хора и изграждането на активната им гражданска позиция, им се дава възможност да огласяват своите проблеми и потребности, както и да споделят своята готовност за вземане на решения.

Общинският план за младежта е програма и методика за изпълнение на националната политика за младите хора, формирана според техните потребности и синхронизирана с приоритетите на европейската политика за младежта. Стратегическите цели, заложи в документа са свързани с насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчество, повишаване на гражданската активност, развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, развитие на межкултурния и международен диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Активното участие на младите хора в решенията и действията на общинско и местно ниво е необходимо за изграждане на по-демократично, всеобхватно и проспериращо общество. За младите, активната гражданска позиция е да имат правото, средствата, пространството, възможността и подкрепата да участвуват и влияят на процеса за вземане на решения. Подкрепата и насърчаването на младежкото участие в местния обществен живот спомага за социалната интеграция на младите хора, за справянето им, както с присъщите за възрастта проблеми, така и с предизвикателствата на съвременното общество.

Основа за социализирането и реализирането на всяка личност е образованието формално и неформално, поради което то е ключова ценност за децата и младите хора. За да бъде ефективно образованието на младите хора, то трябва да се развива във всички направления: както в областта на формално образование - в образователната система, така също в областта на неформалното образование и ученето през целия живот. На общинско равнище е необходимо създаването на нови възможности за развитие на неформалното образование, защото то е гъвкава система, която е съобразена със специфичните аспекти в развитието на личността.

Гражданско участие на децата и младите хора е свързано с прилагане принципите на Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите. Необходимо е на общинско ниво да се работи активно с младежките неправителствени организации и с младежките групи, както и да ги подкрепят при осъществяване на младежки програми и инициативи, според възможностите и ресурсите им.

Децата и младите хора декларират желание да се включат в обществения живот за решаване на собствените си проблеми, като вземат участие в граждански организации.

Свободното време е първостепенен фактор за формирането и изживянето на децата и младите хора. Поради удължения образователен цикъл и ниската трудова заетост, то значително нараства. Новите технологии, преходът към демокрация и пазарна икономика

безусловно създават множество нови привлекателни и полезни възможности за самореализация. Полезният ефект от действащите европейски младежки програми може да бъде засилен с прилагането на активни мерки, в местен аспект, с оглед създаване на възможности за пълноценното използване на свободното време.

През последните години статистически данни и изследвания констатираат изключително тревожни тенденции по отношение на здравето на децата и младите хора, свързано с тяхното поведение, като: разпространена агресивност, употреба на психоактивни вещества, рисково сексуално поведение и висока честота на ранна бременност. Не е за пренебрегване и факта, че драстично расте броят на младите хора, които употребяват наркотици, алкохол и имат определена зависимост към пушенето.

Изложените данни сами по себе си говорят за влошаване на здравето сред младите хора, което налага промотирането на здравословен начин на живот сред младите хора.

Всичко това доказва необходимостта от разработването и прилагането на програми за намаляване на социалната и здравна уязвимост на младите хора и утвърждаването на хуманитарни ценности сред тях.

По предоставени данни от Националния статистически институт от последното преброяване броят на младежите от 15 до 29 годишна възраст в Община Кърджали към 31.12.2011 г. е 10 458 души.

На територията на Община Кърджали съществуват и развиват дейности в сферата на младежките дейности следните институции и организации:

❖ **Общински център за култура и младежки дейности** с обхват на дейности: Школа по изкуство с курсове по китара, пиано, акордеон; Групи по народни песни, класически и характерни танци, спортни танци; Оперетен театър; Народен оркестър; Школа за народни танци; Представителен музикално-танцов ансамбъл /детски и младежки/; Клубове на хорото и спортни танци; Компютърни курсове;

❖ **26 читалища в Община Кърджали** – предоставят възможност на всички желаещи да се потопят в магията на изкуството.

❖ **Обединен детски комплекс – Кърджали** е извънучилищно педагогическо учреждение в сферата на образованието и осъществява държавната образователна политика в областта на учебно-познавателната, творческата, спортно-туристическата и развлекателната дейност с деца и младежи до 18 г.

Извънучилищните педагогически учреждения /ИПУ/ са основен фактор от социалната среда при осмисляне свободното време на децата и учениците и синхронизиране на живота им със стандартите на Обединена Европа.

Мисията на ОДК е чрез неформално образование да се достигне до формиране на личности с висока интелектуална подготовка и култура, с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, развитие на индивидуалността и стимулиране на творческите заложби.

❖ **Детски младежки парламент**

Целта на този парламент е да обединява деца и младежи от града, които свободно да изразяват своето мнение и идеи по проблемите на младите хора. Основна задача на ДМП е да поставя тези проблеми пред местните власти и заедно да търсят начин за разрешаването им.

Основната дейност на ДМП е учениците да създават и реализират инициативи и дейности насочени към младите хора – работа с местните и държавните институции, разясняване на гражданските права и задължения, предоставяне на възможност на всички млади хора да изразяват свободно мнението си, да поемат отговорности и да вземат участие в изграждането на своето бъдеще.

❖ **Български младежки червен кръст** е организация с утвърден имидж, обществен авторитет и с богат опит в осъществяването и реализирането на иновативни програми, дейности и мероприятия насочени към младите хора, с цел намаляване на социалната и здравна уязвимост и изграждането на хуманитарни ценности сред тях. Основният

използвам метод “връстници обучават връстници” дава възможност да достигнем до все повече млади хора, по един лесен и достъпен начин, чрез предаване на личен опит от връстници на връстници.

❖ **Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** - включва представители на общинската администрация, отговарящи за проблемите на образованието и здравеопазването; представители на Дирекция „Социално подпомагане”, на полицията, РЗИ, БЧК, както и педагози, психолог, юрист, лекар, общественици.

Към МКБППМН функционират клубове, създадени по инициатива на комисията, със съдействието на училищните ръководства. Основен критерий за подбора на клубовете е тяхната ангажираност да работят с малолетните и непълнолетните с цел превенция, както и да обхванат в дейността си деца в риск и обект на работа от страна на комисията.

❖ **Общински съвет по наркотични вещества (ОСНВ)**

Основна цел на ОСНВ е провеждането на национална политика на местно ниво за превенция на употребата и злоупотребата с наркотични вещества. Работата на Съвета се осъществява в съответствие с политиката на Националния съвет по наркотични вещества.

Към ОСНВ – Кърджали е създаден Превантивно – информационен център за осъществяване на превантивни дейности и програми, както и за събиране, съхраняване и анализиране на информация на местно ниво необходима за изготвянето, осъществяването и координирането на общински програми.

Приоритет на Общински съвет по наркотични вещества - Кърджали е повишаване информираността на населението за вредата и социално психологическите последици свързани с употребата и злоупотребата с наркотиците. Превантивно – информационната дейност на съвета е насочена към осъществяване на ефективна превенция на употребата и злоупотребата на психоактивни вещества, чрез активна и целенасочена работа с учениците от училищата; разширяване на сътрудничеството с институциите, организациите и НПО и работа с медиите, за да се отразяват адекватно и компетентно проблемите свързани с наркотиците.

❖ **Фондация КРЪГ** е младежко културно движение (*Артдвижение Кръг*), съставено от няколко структури. В момента филиал на организацията работи на територията на кметство Дъждовница и развива специализирани дейности, свързани с участие на младежи в културната регенерация на селата на територията на община Кърджали (в т.ч. международни прояви, национални арт училища и др.). Трето звено на ФМЦ КРЪГ е специализирано в издаване на националното младежко литературно списание „Кръг” (от пролетта на 1998 г. – общо 27 броя досега), като поддържа и специална поредица от дебютни книги на млади автори и преводачи от страната (88 издания досега).

❖ **Сдружение „Инициатива за развитие – Кърджали решава”**

Сдружението има достатъчно натрупан практически опит в логистиката и провеждането на семинари, работни срещи, фокус групи, фасилитиране на работни срещи, провеждането на анкети, планирането, подготовката и провеждането на обществени форуми, провеждането на обучения, прилагане на интерактивни методи в обучението, работа с групи в неравностойно социално положение, работа с деца в риск.

Основните цели на организация са:

- Да развива и утвърждава духовните ценности, гражданското общество и демократичните принципи;

- Да създава условия за широко обществено обсъждане на проблеми свързани с икономическото развитие, демократичното укрепване, образованието, социалната сигурност и опазването на околната среда с цел разширяване на участието на гражданите при взимането на решения и при разрешаването на проблемите;

- Да инициира и подпомага взаимодействието между граждани, организации и институции за съвместна работа по планиране и осъществяване на проекти, насочени към задоволяване на конкретни нужди на населението.

❖ **Сдружение ОМЕГА – гр.Кърджали**

Предметът на дейност на сдружението обхваща дейности свързани пряко или косвено с организиране и/или прилагане на добри практики във всички сфери на обществения живот и по отношение на политиката към децата, младежите и младите хора.

❖ **Ротаракт – гр. Кърджали**

Ротаракт клуб е клуб в служба на обществото. Той е част от глобалното усилие да се постигне мир и международно разбирателство.

Целта на Ротаракт е да даде възможност на млади хора (на възраст от 18 до 30 години) да разширят знанията и уменията си, необходими и в личен план, за да се обърнат към материалните и социалните нужди на своето общество, както и да спомогне за осъществяването на по-добри контакти между хората по света чрез една мрежа, изградена на основата на приятелство и служба на обществото.

❖ **Ученически съвет към СОУ И ПГ гр. Кърджали**

Ученическите съвети са организации от млади хора – възпитаници на гимназиите и са създадени с цел да защитават интересите на младежите, да подкрепят и организират инициативи и мероприятия извън редовните училищни занятия с цел формиране на активна гражданска позиция у учениците и активизиране на училищния живот.

Изпълнение на Общинския план за младежта за 2015г. в Община Кърджали по приоритети:

Приоритет I. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора

В училищата на Община Кърджали се съхраняват традициите и се развиват прогресивните идеи на образователното дело, давайки възможност на младите хора за развитие и усъвършенстване. Висококвалифицирани учители, с опит и знания, обучават и възпитават по международните образователни стандарти, валидни за Европейския съюз. Успешно се прилагат новите технологии в обучението по учебните предмети.

Професионалните гимназии предлагат различни специалности по професии търсещи се на пазара на труда.

Приоритет II Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

Приоритет III.

На територията на Община Кърджали са регистрирани 30 спортни клубове, които са с различна насоченост и вид спорт- борба, волейбол, баскетбол, бадминтон, кану- каяк, тенис на маса, футбол, бокс и други. В тях тренират ученици, младежи и деца, което е предпоставка за добра физическа дееспособност. Стимулирането на спортните прояви и мероприятията по физическо развитие на младите хора е приоритетна задача за ръководство на Община Кърджали. Под патронажа на общината се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви. Добрата спортна база и отлично подготвените специалисти, традициите в спорта и професионализма на спортните деятели са условие не само за физическа подготовка, но и за духовно израстване.

За 2015 година, Община Кърджали осигури средства в размер на 268 000 лева за спортните и футболни клубове на територията на Общината, в състава на които присъстват много млади хора. Ежегодно се заделят средства за реализиране на Спортен календар, включващ спортни мероприятия. За обезпечаване на Спортния календар, Община Кърджали осигури 50 000 хил. лв. за провеждане на спортни мероприятия.

Община Кърджали дава възможност на всички спортни клубове да водят учебно-тренировъчен и спортно-състезателен процес на общинска спортна база.

- **Здравословен начин на живот**

През последните години статистически данни и изследвания констатираат изключително тревожни тенденции по отношение на здравето на младите хора, свързано с тяхното поведение, като разпространена агресивност, употреба на психоактивни вещества, рисково сексуално поведение и висока честота на ранна бременност. Голям процент младежи имат слаба физическа подготовка и са с наднормено тегло, като резултат от небалансирано хранене. Не е за пренебрегване и факта, че драстично расте броят на младите хора, които употребяват наркотици, алкохол и имат определена зависимост към пушенето.

Изложените данни сами по себе си говорят за влошаване на здравето сред младите хора, което налага промотирането на здравословен начин на живот.

В община Кърджали винаги се е отдавало голямо значение на общественото здраве. Повече от десет години ефективно работи в тази област сдружение „Обществена коалиция за здраве” – Кърджали. Със съвместните усилия на здравни институции, Община Кърджали и бизнеса се осъществяват редица дейности по Програма СИНДИ - зона Кърджали.

Изградената в община Кърджали система от болнични заведения е в състояние да задоволи потребностите на населението в общината от болнична медицинска помощ. Болничната медицинска помощ се осъществява в следните лечебни заведения:

- Държавна психиатрична болница – Кърджали;
- МБАЛ ”Д-р Атанас Дафовски”- АД ;
- МБАЛ “Кърджали” ООД;

В Община Кърджали има един Център за спешна медицинска помощ, който покрива нуждите на населението от оказване на спешна помощ.

Кърджали е първият град в България, в който се изгражда Дом на здравето. След откриването през 1979 г. Домът на здравето се превръща в учебителна база за учащи се, в която те имат възможност да разширят здравната си култура.

С особено внимание се работи и в сферата на училищното и детско здравеопазване, което е звено към община Кърджали. На територията на общината работят 70 квалифицирани медицински специалисти, които се грижат за здравето на децата и населението. Методическото ръководство се осъществява от РЗИ и Община Кърджали. Квалификацията на медицинския персонал периодично се повишава чрез провеждане на учебителни семинари, както и се разпространяват информационни материали, необходими за успешното и ефективно провеждане на беседите с децата.

Достъп до обучения и кампании по въпросите на спорта, здравето, физическата активност и здравословния начин на живот.

Провеждане на информационни АНТИ СПИН кампании; Благотворителни акции и инициативи за деца и младежи от местната общност - Коледни, Великденски, Първомартенски и др.

Приоритет IV. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Превенцията заема основно място в работата на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към община Кърджали и клубовете в ОДК. Конкретните мерки (дейности, инициативи) целят ограничаване на асоциалните прояви на децата посредством ангажираност със спорт, туризъм, изкуство и др., съобразени с възможностите и интересите им. Наред с традиционните лекции, беседи,

дискусии и тренинги с ученици и родители, използваме и по-атрактивни форми, като включване на деца от рискови групи и социално слаби семейства в клубове, работещи по различни проекти. Основното, върху което се акцентира по време на лекциите, дискусиите и тренингите, е запознаването със ЗБППМН, международните стандарти за защита на правата на подрастващите, както и техните отговорности и задължения. Тематиката включва още: опасните зависимости; преодоляване на проблеми в общуването; агресия, насилие и престъпност от деца и срещу деца; сексуално и репродуктивно здраве и др.

В Община Кърджали продължава работата на Приемна на обществения възпитател в училище (в 3 основни и 3 средни училища). Дейността в приемната е превантивна, корекционно - възпитателна, консултативна и е съобразена с микроклимата в учебното заведение, с района, с рисковите фактори, които влияят на децата. Приемната е отворена за деца, родители и учители. Специфичните грижи са насочени най-вече към деца в риск – най-често от социално слаби и нискокултурни семейства, със занижен родителски контрол, дори липсващ такъв, поради гурбетчийство на родителите. Формите на работа са разнообразни: индивидуални срещи и разговори, беседи и дискусии в часа на класния ръководител, анкети. Индивидуално се работи с деца с висок риск на нестабилност; застрашени от отпадане от училище, поради голям брой отсъствия или с агресивни и противообществени прояви; склонни и създаващи междуличностни конфликти, а също ученици, които системно нарушават реда в училище. Съвместно с Обединен детски комплекс (ОДК), БЧК и читалищата МКБППМН осъществява дейност по превенцията в сферата на извънучилищните занимания, художествената самодейност, спорта и туризма. Комисията се включва в организацията и провеждането на част от спортните и културни мероприятия в община Кърджали.

Приоритет V Развитие на младежко доброволчество

Организиране на великденски кампании съвместно с доброволци от ОДК и БЧК. Разкриване на информационни шатри, където доброволци информират хората как могат да станат приемни родители. Посещение на децата от Дом за медико-социални грижи за деца и Дневен център за деца с увреждания от доброволци на БМЧК от клуб „Добротворец”- Кърджали и участие в техни празници. Дарителски кампании насочена към деца в риск и деца от детски социални заведения и нуждаещи се възрастни хора, семейства и деца инвалиди. Организиране на ротарианска благотворителна кампания под надслов „КУПИ и ДАРИ,” съвместно с младежи от Интеракт клуб. Благотворителни акции на Детския младежки парламент, Ученически съвети – за Коледа, Великден, Първи март.

Приоритет VI. Повишаване на гражданската активност

В училищата обслужващите звена на територията на Община Кърджали, младите хора на възраст от 15 до 18 г. участват и сами създават клуб по интереси – интеркултурно възпитание и образование; футболен клуб с участници ученици с рисково поведение и противообществени прояви; литературни клубове, клуб по фотография, Детски и младежки парламент, клубове „Младежи за демокрация”, „Младежи и музика”, „Екология”. Младежи на възраст от 18 до 29 г. имат възможност, през свободното си време да избират кои клубове, спортове да посещават в ОЦКМД, ОДК, читалища или различни прояви на НПО, съобразно своите интереси.

Приоритет VII. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

Приоритет VIII. Развитие на межкултурния и международния диалог

Инициативата „Мултикултурният град” предоставя възможност в откритите градски пространства да участват в младежки културни акции на различни езици.

Приоритет IX. Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността

Дейността по превенция на насилието между деца, МКБППМН реализира в сътрудничество с отдел „Закрила на детето”, органите на образованието, ИДПС, РЗИ, ОДК и УКППМН. В програмата са залегнали и се реализират лекции, беседи, дискусии, обсъждане на публикации, разяснителна и информационна работа в училищата и с родители. Важно място в изпълнението на програмата заема организирането и провеждането на спортни прояви и състезания, туристически и културни мероприятия, ангажиращи свободното време на децата.

През 2015г. продължиха да осъществяват дейности клубовете – „Младите хора – секс, здраве и наркотици”, „Клуб здраве – училище за родители” към СОУ ”Климент Охридски”, „Клуб на младите хора” към СОУ ”Христо Ботев” и СОУ ”Отец Паисий” и клуба на доброволците към младежкия БЧК, които се занимават с проблемите свързани с наркотиците. С всички тях Общинския съвет по наркотични вещества – Кърджали поддържа преки контакти.

Консултативната дейност на МКБППМН се реализира основно в 6-те Приемни на обществения възпитател в училище. В приемната се провеждат срещи - разговори с малолетни и непълнолетни и техните родители. Акцент в работата са индивидуалните разговори и беседите с цел коригиране на поведението, пренасочване на интересите, промяна на мотивацията и приятелската среда за ограничаване на противообществените прояви. Изградени са реални партньорства между местната комисия, училищните ръководства и УКППМН. Осъществява се първична превенция в училищната среда, която влияе за намаляване на негативните и асоциалните прояви. В приемната на обществения възпитател в училище се осъществява и вторична превенция с мерки за оказване на професионална подкрепа на деца, които са регистрирани в Детска педагогическа стая.

Отчета за изпълнението на Общинския план за младежта за 2015 г. в Община Кърджали е приет с Решение № 83 от 24.03.2016 г. на Общински съвет – Кърджали.